

S. K. NEUMANN: „Ve jménu života, radosti a krásy“

XXVII. JIRÁSKŮV HRONOV

Ústřední přehlídka divadelních souborů lidové umělecké tvořivosti

10.—24. SRPEN 1957 ★ JIRÁSKOVO DIVADLO V HRONOVĚ

XXVII.

Jiráskův Hronov

Ústřední

přehledka divadelních souborů

lidové umělecké

tvorivosti

1957

Zdeněk Nejedlý:

JIRÁSEK A NÁCHODSKO

Úryvek z knihy.

Hronovsko, nejvlastnější rodný kraj Jiráskův, tvoří v jeho díle jakýsi střed. Není tu jasů jižního kraje, ale není tu také smutku severních skal. Jsou to pravá „hora“. Mírné, ale dlouhé stráně, porostlé sem tam lesem, vřesovím nebo osamělými březinkami, nemají na sobě nic nápadně romantického, ale táhnou se ode dna údolí, od Metuje, na obě strany stále dál a dál, výš a výš, jakoby bez konce. A takový jest tu i život. Není v něm nic na pohled nápadně zlého, nedoléhá tu na lidi žádná zvláštní, náhlá neštěstí, ale přitom je to život namáhavý, vytrvale těžký a pracný, jak ty stráně kolem. Zemědělství tu není pro radost, neb aspoň nebylo za dob Jiráskova mládí. To Jirásek dobře zkusil sám doma, na osudu svého otce, jehož všechno úsilí nebylo s to uchováti

rodině aspoň jednou již nabytý majetek. A jiná obživa byla tehdy, za Jiráskova mládí, teprve trudná. Celý den seděli muž, žena a namnoze i děti za stavem, aby si vydělali sůva na kus chleba, a v noci šli pašoval, aby si přivydělali na ostatní živobylí. Takové jest Jiráskovo Hronovsko v jeho představě: vážné, nesmírně vážné svou přírodou i svým tuhým životem. Ale proto není Jiráskovi méně drahé, méně krásné než jiným jejich rodný kraj. Naopak, právě proto je snad v něm tolik lásky k němu. A jak by také ne. Když pásával jako hoch po okolních stráních, neb když si vyšel, aby se porozhlédl z jejich údolí dále přes ně a za ně, co tu viděl vzácné krásy! Vyšel-li na vrch nad Zbečnick, měl jedno z nejkrásnějších podívání, jaké lze v Čechách mít: po stráních Metuje nahoru stále výše až k Machovu a odtud ještě výše ke krásnému, vážně dojímavému Boru i za něj až k Hejšovic. Ale i když s některé východní stráně hleděl k západu, tu sice nepřehlédl val, který se zvedá mezi Metují a Úpou, ale viděl hned vpředu krásnou Jírovou horu a nad ní ve výšce tajemný Turov, vzadu pak u Úpy a nad Úpou, aspoň tušil krásné údolí, táhnoucí se od Ratibořic proli celému toku Úpy, s malebným Slatinským mlýnem, dale u řeky a přívětivým Boušínem a zapadlou Červenou Horou nad ní. Hle, to je Jiráskovo Hronovsko. Kdo si může přát něco krásnějšího? Ale i v samém Hronově a okolí bylo Jiráskovi blaze. Pravda, život tu nebyl lehký, ale zato tu byli lidé životem otužilí, zmoudřelí a vytrvalí, od nichž bylo možno mnoho získat. A mládež tu byla ovšem stejně radostná jako tam, kde se žilo lehčeji, ano snad ještě radostnější, poněvadž si svou radost sama musila nahradit, co jí příroda a život neposkytovaly. A tak měl Hronov pro Jirásku mnoho půvabů, jež by byl za nic nedal. Jak to však vložit do literárního díla? Na to zajisté by nebyly stačily jen dva, tři romány nebo povídky, jako stačily na Náchodsko neb na Policko. Tento nevtíravý, ale hluboký smysl Hronovska nemohl vůbec zachytit jakýkoli jen jednotlivý příběh. Tu bylo třeba spíše než románu kroniky, obrazu i historie, která by zachytila tento kraj i jeho život právě v jeho neromantickém, nevýjimečném, ale zato tím více širokém i hlubokém jeho smyslu. A tak Jirásek docela přirozeně tomuto nejvlastnějšímu svému rodnému kraji, Hronovsku, věnuje své nejobsaáhlejší dílo, a to ne román, ale kroniku — „U nás“.

Na další cestu...

V Jiráskově kronice „U nás“ se vypráví o faráři Havlovickém, kterak se svým bratrem hledal zde v hronovském Padolí vytrvale uhlí. Otevřeli prvou jámu, narazili na kámen, kopali v druhé, vyhnala je voda, otevřeli třetí, pak čtvrtou... Hledali houževnatě, celé jmění dal Havlovický do tohoto úsilí, aby znovu a znovu ztroskotával. Havlovický úsilovně po celý život hledal i mezi lidmi, doloval kdejaké cenné zrnko, s velikou nadějí a vírou v člověka schopného odstranit bídu, pověry, zaostalost, špatné vlastnosti lidí. Alois Jirásek s hlubokým zaujetím vypráví ve své kronice o životě na úhoru měnicím se v novinu, osetek a přinášející Havlovickému i hořkost zeměžluče...

Tohle bychom si měli připomenout dnes, kdy se opět sjíždíme do Jiráskova Hronova, ochotníci i obecnost, účastníci hronovských čtrnácti dnů. Abychom byli podobni těm, kteří úsilovně hledají, nespokojí se dosaženým cílem, ale vytrhují k novým a vše dělají proto, že celek, společnost, toto nové potřebuje, že se nevrací, ale jde vpřed. Jeden z evropských myslitelů řekl, že „umění kterékoliv země svědčí o jejích sociálních a politických ctnostech“. Už je to velmi dávno, ale tato mince platí. Takové umění chceme a namáháme se vytvořit, hledáme cesty, zkoušíme a zdravíme každý čin, o kterém získáme přesvědčení, že je hodný průkopníka. A jen takové by měly být hodny Jiráskova Hronova, které ukazují cestu vpřed, k umění společnosti socialistické epochy. Všechno pohodlné, usedlé, napodobené, osvědčené a ověřené jinde a jinými by nemělo mít v budoucnosti místa v městě Havlovického.

Do Hronova se jezdíme učit. Jestliže se čtrnáct dnů podobá Jiráskův Hronov se svými představeními, diskusemi, semináři o umění divadelním, škole, pak vcelku je to něco, co bychom měli v nejlepším slova smyslu dostat do života každého našeho divadelního souboru. Jestliže by nešlo v životě divadelního souboru o nic více než uskutečňovat divadelní představení, je to málo, tuze málo. Jestliže v souboru nemáme kromě zkoušek a představení rušnou výměnu názorů, myšlenek, idejí, plánů, sporů živé povahy mezi režisérem, herci, výtvarníkem, všemi, kdož v souboru a se souborem spolupracují, pak v souboru není něco v pořádku, pak tu něco neklape. A ve sporech musí jít o velké myšlenky a ideje i plány.

Usnesení Ústředního výboru Komunistické strany Československa o současných ideologických otázkách dává nám veliké podněty. Zdůrazňuje vysokou odpovědnost literatury a umění v zápase za osvobození člověka, vznešený úkol sloužit vybudování socialismu a komunismu. Taková práce na úhoru, novíně a osetku naší dnešní společnosti za něco stojí. Do této práce se pouštět znovu a znovu a neodradit se potížením i občasnými hořkostmi zeměžluče.

XXVII. Jiráskův Hronov nám jistě opět pomůže posvítit na další cestu. A jistěže nám pomůže strana, odbory, mládež a všichni ostatní, kteří vědí o tom, jakou hodnotu má dobré ochotnické divadlo při každém závodě, na každé vesnici, škole i kdekoli jinde. Pomůžeme si i v bratrských mezinárodních svazcích pokrokových divadelníků. Pozdravíme se tu letos s mladými pokrokovými divadelníky německými a podáme si ruce pro vůli žít v míru a pro štěstí člověka.

Proto znovu vroucně pozdravujeme

XXVII. JIRÁSKŮV HRONOV

V sobotu 10. srpna 1957

v 15 hodin

před budovou Jiráskova divadla v Hronově

slavnostní zahájení

XXVII. Jiráskova Hronova

POŘAD:

Znělka

Vztyčení vlajek

Hymny

Uvítání účastníků XXVII. Jiráskova Hronova
předsedou MNV v Hronově s. Karlem Valenou

Zahájení XXVII. Jiráskova Hronova předsedou
KNV v Hradci Králové s. Josefem Ježkem

Slavnostní projev zástupce ministerstva školství
a kultury

Recitace

Slib ochotníků

Slavnostní pochod. Hraje hudba ZK Dolu Pětiletka
z Vel. Svatoňovic

Ve 14,30 hodin KONCERT hudby ZK Důl Pětiletka, Velké Svatoňovice

Sobota 10. srpna v 15,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu horníků — VUD Z. Nejedlý, Rtně v Podkrkonoší
Okresní divadelní sbor při DO v Jičíně

DIVADELNÍ SOUBOR DOMU OSVĚTY »JIRÁSEK« V NOVÉM BYDŽOVĚ

Marie Kubátová:

JAK PŘIŠLA BĀSA DO NEBE

Fro jeviště upravila Vendulka Strejčková, scénická hudba Vilém Prokop Mlejnek.

Režie: Jaromír Matějovský — Asistent režie: Karel Horák

Scéna a technická spolupráce: Jaroslav Dušátko a Josef Cestr

Vedoucí ženského pěveckého sboru „Ludiše“: Jarmila Novotná

Dirigent: Josef Bradna

Osoby a obsazení:

Josef Tuláček, basista
Józa Kabelickéj, kládyetista
Dontouka, šeterná horácká hospodyně
Anče, její dcera
I. krancák (vachmajster) } finanční stráž
II. krancák } na rak. hranicích
Zubatá s kosou
Pan vrchní pekelný rada
Pan Franc, jeho tajemník
Anciáš, } lovci duší
Marbuel, }
Belzebub, čert pro všecko
Nedomlel, duše horáckého muzikanta v pekle mučená
Tkalcovská duše
Inspektor (přes venkovská okresní pekla)
Svatý Petr
Anděl, strážný u nebeské brány
Vilém Vejnarů,
Nácek, }
Antoš, } duše horáckých muzikantů
Škoda, }
1. anděl
2. anděl
3. anděl
Starý Zub
Kapelník

Zdeněk Smutný
Václav Patka
Růžena Kubičková
Marie Zitková
Karel Herman
Otakar Kuzdas
Jaroslava Folbergrová
František Folberg
Bohumil Orel
Karel Kysela
Josef Čížek
František Semirád
Adolf Koutecký
Jaroslav Valeš
Jindřich Bradna
Karel Horák
Otakar Kuzdas
Rudolf Šindler
Jiří Kuzdas
Jaroslav Dušátko
Karel Herman
Věra Kuzdasová
Jaroslav Čapoun
Jiří Cestr
Josef Čížek
Josef Bradna

Sv. Cecilie, sv. Hubert, sv. Florián, sv. Medard, andělé, anděličkové;
sbor sv. Cecilie, čerti, hostinský, sousedky, děvčata, chlapci.

Divadelní soubor
Domu osvěty
»Jirásek«
v Novém Bydžově.

V našem souboru neděláme jen divadlo pro divadlo. Okresnímu domu osvěty pomáháme v jeho kulturně výchov. práci, a to nejen vhodně voleným repertoirem ke slavnostním příležitostem, ale i malými jevištními formami. Mimo to zajišťujeme často do obcí našeho okresu i měst našeho kraje. A v poslední době jen tak namátkou jmenujeme hry, které vidělo tisíce občanů nejen v našem městě, ale i v malých obcích, s nejnuznějším jevištním vybavením. Byl to na př. Strýček Váňa, Tvrdohlavá žena, Sláva, Čapková Matka, Hrátky s čertem, Setkání s mládím, Měšťáci a Paní Marjánka, matka pluku.

Mimo to jsme se na počest své účasti na III. národní přehlídce ve Svitavách zavázali, uskutečnit brigádu k jednotkám pohraniční stráže s dnešní hrou. Všichni členové se zavázali uskutečnit tuto kulturní brigádu na úkor své normální dovolené.

K nemalým úspěchům souboru patří to, že jsme letos na Hronově již po čtvrté, a to na I. Jiráskově Hronovu jsme zahráli tehdejší novinku — dramatisaci Jiráskovy Filosofské historie, v roce 1941 jsme soutěžili se Štěpánkovým „Nezbedným bakalářem“, na XVII. Jiráskově Hronovu jsme se hráli Mariova „Torquata Tassa“, kterým jsme také zvítězili.

Letos vám přinášíme hru o životě drobných českých muzikantů v našem Podkrkonoší, abychom ukázali jejich lásku k hudbě, lásku prostého lidu k rodné zemi, jeho životní vyrovnanost, smysl pro humor a fantasii, i jeho prostotu a přímost.

M. Kubátová „Jak přišla bāsa do nebe“
(Dům osvěty, Nový Bydžov)

Sobota 10. srpna 1957

Malý sál Jiráskova divadla

V 17 hodin otevření VÝSTAVY malíře a spisovatele Josefa ČAPKA.
Výstava potrvá od 11. do 24. srpna 1957 a bude otevřena denně od 8—12 hod. a od 13—20 hodin.

Přírodní divadlo za n. p. Kovotex

Ve 20 hodin

Filmové představení

Al. Jirásek ZTRACENÍ

Park u pramenů

V 19.30 hodin

TANEČNÍ VEČER

Hraje hudba ZK TOS z Hronova

Neděle 11. srpna ve 14,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu energetiky — RHK, Hradec Králové
Okresní divadelní sbor při DO v Broumově

DIVADELNÝ SÚBOR KRAJSKÉHO DOMU OSVETY V BANSKÉ BYSTRICI

Emil Göllner:

ZLOMENÁ PÝCHA (DRAČICA)

Hra v 5 dejstvách s ľudovými zvykmi a spevmi.

Réžia: Edmund Klein — Scéna: Pavol Herchl — Hudobná spolupráca: Koloman Orgonáš

Zvukové efekty: Teodor Kabina — Spolupráca pri spevoch a tancoch: Ján Kapustík

Provedenie výpravy: Ondrej Bielík, Anton Duša

Dramatická spolupráca: Edmund Majcher, Pavol Hrnčiar — Texty sleduje: Viera Scheerová

Stavby scén vedie: Ondrej Bielík — Masky: Pavol Kováčik — Kroje vypožičal: Slovenský dom
LUT, Bratislava, závod Divadelné dielne a šatnica, Martin.

Osoby a obsadenie:

Zuza, bohatá gazdiná
Martin, jej syn
Mara, gazdiná
Anička, jej dcéra
Ďurko, chudobný mládenec
Jožko, sluha u Zuzy
Pavlinka, slúžka u Zuzy, Jožkova sestra
Jakub, richtár

Žena z mesta
Judita,
Peter,
Katrena,
Starejší,
Julka,
Jano,

Mišo,
Ondrej,

Šarlota Rádlová
Ondrej Záturecký
Terezia Kováčová
Viera Sýkorová
Pavol Scheer
Julius Hudec
Ol'ga Pumelová
Eugen Stollmann
Teodor Kabina
Viera Scheerová
Elena Grossmannová
Štefan Rozemberg
Yvonna Katonová
Jozef Michalik
Soňa Kulfanová
Teodor Kabina
Pavol Scheer
Karol Zeremba
Daniel Chlumecký

Dievčatá: Paula Troppová, Elena Kraviarová, Anna Kapustová, Olga Knietlová, R. Oždanyiová.

Mláďenci: Ján Kapustík, Ondrej Kolenička, Ján Šavolt st., Ivan Palúch, Ján Šavolt ml.

Ženy: Anna Piačeková, Zuzanna Palovičová.

Muzikanti: Adam Zachar, Zachar Ďuriak, František Berký.

Odohráva sa na Ponikách pri B. Bystrici, 1943—45.

Divadelný súbor A. Sládkoviča Krajského domu osvet v Banskej Bystrici.

Účastník vlaňajšieho -
XXVI. Jiráskovho Hrono-
va, divadel. súbor Krajského domu osvet v B. Bystrici, ktorý v tomto roku prevzal meno A. Sládkoviča miesto doterajšieho titulu Divadlo pracujúcich, prichádza do Hronova s hrou „Zlomená pýcha“ (Dračica), ktorú napísal ako prvú svoju dramatickú prácu Emil Göllner, riaditeľ školy v Ponikách, pri B. Bystrici. Na celoslovenskej prehliadke divadelných súborov umiestil sa na druhom mieste. Režisér hry Edmund Klein dostal za réžiu hry čestné uznanie a T. Kováčová, predstaviteľka Mary, čestné uznanie za dlhoročnú činnosť v divadelnom ochotníctve.

Divadelný súbor A. Sládkoviča KDO v B. Bystrici pracuje sústavne, má repertoárový plán, ktorý sestavuje repertoárová rada s dramaturgom E. Majcherom. Členovia súboru sú robotníci, učitelia, úradníci a študenti. Súbor s navrhnutými hrami podniká zájazdy do obcí a miest kraja. V

tejto sezóne uviedol hry Zlomená pýcha (Dračica) od E. Göllnera (doma 5 predstavení, na zájazdoch 18 predstavení), Parazit od Schillera (doma 3 predstavenia, 1 zájazd), Zlatá kačka od Wallrovej (doma 4 predstavenia), Večer slovenskej poézie (1 vystúpenie). Pri súbore pracuje aj Krúžok umeleckého slova, ktorý v roku 1956 pripravil dramatizované pásmo „Večer štúrovej poézie“ a tohto roku usporiadal „Večer slovenskej poézie“. Jeho členovia Pavol Katona, Viera Sýkorová, Ondrej Záturecký, Ol'ga Pumelová zúčastňujú sa na prehliadkach umeleckého slova,

E. Göllner „Zlomená pýcha“
(Divadel. súbor KDO Banská Bystrica)

vystupujú na slavnostiach ako recitátori a P. Katona a V. Sýkora súčastníci sa na celoslovenskej súťaži recitátorov v Dolnom Kubíne.

V predvolebnej kampani súbor usporiadal 8 zájazdov s hrou Dračica do obcí a miest nášho kraja a poriadal vystúpenia s nacvičenými hrami v B. Bystrici (Parazit, Zlatá kačka).

Niektorí členovia pracujú aj v bábkovom súbore KDO, ktorý sa dostal t. r. s hrou „Zlato kráľa Magamona“ na celoštátnu prehliadku Bábkarských súborov do Chručimí.

Súbor bol založený r. 1930, takže jeho 27 ročné trvanie je bohaté na činnosť prácu súboru, čo sa dá vyjadriť vyše 150 inscenáciami hier.

Neděle 11. srpna 1957

Městská spořitelna

V 8 hodin

Beseda s novináři

OCHOTNICKÁ KOSTYMOVÁ VESELICE

Pořad:

8,30—10,00 hod. Znělka, budiček, průvod hudeb městem

10,00—11,30 hod. Pořad na náměstí

14,00 hod. Průvod městem. Ukázky divadelních výjevů

19,30 hod. Taneční veselice v parku u pramenů

Na náměstí

od 9—10 hodin a od 11—12 hodin

PROMENÁDNÍ KONCERT

hudby ZK Grafických tiskáren v Červeném Kostelci. Vedoucí J. Zavřel

G. B. Shaw „Pygmalion“ (ZK ÚP závodů, Třebíč)

Jednou pro vždy je třeba pochopit, že všechno, co dělá herec na jevišti, musí být především přesvědčivé svou uměleckou pravdou. Skutečně velké umění nestrpí lži.

K. S. Stanislavskij

Pondělí 12. srpna v 15,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu dřevo - lesy. Český nábytek, Týniště nad Orlicí

Okresní divadelní sbor při DO v Hořicích

DIVADELNÍ STUDIO ÚP ZÁVODŮ, TŘEBÍČ

G. B. Shaw:

PYGMALION

Hra o 5 jednáních.

Režie: Josef Gerža — Návrh výpravy: Luboš Vidlák

Provedení výpravy: Technický kolektiv Divadelního studia ÚP

Osvětlovač: Josef Havlíček a Antonín Zvěřina — Zvukař: Josef Špelda

Osoby a obsazení:

Henri Higgins	Vladimír Solář
Pickering	Vladimír Novák
Alfred Doolittle	Vítězslav Caha
Freddy Hill	Jindřich Doležal
I. zevloun	Zdeněk Zimmerman
II. zevloun	Miroslav Tomek
III. zevloun	Jaroslav Svoboda
Paní Higginsová	Jarmila Kopecká
Líza Doolittlová	Růžena Vidláková
Paní Pearceová	Bohumila Kosíková
Paní Hillová	Jiřina Zejdová
Slečna Hillová	Antonie Feniková
Služebná	Stáňa Dočekalová

Divadelní studio ÚP závodů, Třebíč.

Soubor vznikl v sokolském divadle, později „Sokolská scéna“, již v roce 1930. V této divadelní tradici pokračoval i v roce 1951, kdy po reorganizaci spolkové činnosti stal se Divadelním studiem Závodního klubu ROH ÚP závodů, Třebíč. Pod jeho záštitou působí dodnes. Soubor má 40 členů nejrůznějšího povolání. Převážně jsou to dělníci, úředníci, učitelé, technici a studenti. Z repertoaru studia jmenujeme alespoň z domácí divadelní tvorby: Tylova „Strakonického dudáka“ a „Lesní pannu“, Kvapilovu „Princeznu Pampelišku“, A. Jiráka „Lucernu“, Kožíkovu „Meluzinu“ a Čapkova „Loupežníka“, „RUR“, „Ze života hmyzu“ a „Bílou nemoc“. Z cizích klasických her uvedlo naše divadelní studio „Othella“, „Sen noci svatojanské“, „Večer tříkrálový“, „Romea a Julii“ od W. Shakespeara.

Ostrovského „Bouři“ a „Sněguročku“, Steinbeckovu hru „Měsíc zapadá“, Moliérova „Lakomce“ Lope de Vegy „Vzbouření na vsi“ a Shawův „Pygmalion“ a jiné.

Soubor se zúčastňoval úspěšně soutěže Lidové umělecké tvořivosti. Loňského roku zvítězil v celostátní soutěži Čapkovým „Loupežníkem“ v Hronově.

Ze souboru vyšlo 12 členů, kteří zvolili herectví za svoje povolání a mimo dvou, kteří dosud studují Akademii musických umění, jsou všichni význačnými členy stálých divadel.

Letošního roku se soubor zúčastnil soutěže lidové umělecké tvořivosti hrou G. B. Shawa „Pygmalion“. S touto hrou se umístil na krajském festivalu v Havlíčkově Brodě na druhém místě. Na národní přehlídce v Přerově soubor obsadil první místo a tím si zajistil i účast na celostátní soutěžní přehlídce v Hronově.

Koncem měsíce dubna t. r. absolvoval soubor úspěšný zájezd do Vídně, kde hrál pro Čechy, žijící ve Vídni, Čapkova „Loupežníka“ a Drdovy „Hrátky s čertem“.

Členové Divadelního studia ÚP Třebíč pracují nadšeně, ale... svoji divadelní činnost provozují v budově kina Svět, kde k tomuto účelu mají dobře zařízené prostředí. Od 1. ledna příštího roku však obdrželi výpověď, jelikož v uvedené budově se bude instalovat široké plátno pro filmová představení. Tímto svoji divadelní činnost končí. Nebudou mít jeviště ani zkušebny. Mladý, nadšený soubor se rozejde a jeden z nejlepších divadelních ochotnických souborů v republice nebude mít střechu nad hlavou. Po několika desítkách let bojovali trebičtí ochotníci o účast na Jiráskově Hronově. Nyní po dvakráte bylo cíle dosaženo. A nebyla to lehká práce. Vychovávat mladé herecké talenty, získávat stále nové a nové. A největší a nejcennější práce byla výchova trebičského obecního. Kolik to bylo divadelních her a kolik představení, co soubor za posledních deset let sehrál!

Pondělí 12. srpna 1957

Městská spořitelna

V 8 hodin

Beseda s novináři

Sokolovna

V 9 hodin

POSUDEK POROTY A DISKUSE

o představení E. Göllnera „Zlomená pýcha“.

Výcházka

Ve 13,30 hodin

Pout starým Padolím kroniky „U nás“. Sraz u divadla, vede prof. Vladimír Beran.

Přírodní divadlo za n. p. Kovotex

Ve 20 hodin

Filmové představení

LILIOMFI

Park u pramenů

V 19,30 hodin

TANEČNÍ VEČER

Hraje hudba ZK TOS z Hronova

Úterý 13. srpna v 15,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu zdravotnictví — Okresní ústav národního zdraví, Náchod
Okresní divadelní sbor při DO v Nové Pace

DIVADELNÍ SOUBOR DOMU OSVĚTY J. K. TYLA V KUTNÉ HOŘE

J. Lutowski:

NOČNÍ SLUŽBA

Hra o 3 jednáních.

Překlad: Mojmira Janišová — Režie: Josef Pírko — Výprava: Josef Zedník
Provedení výpravy: Technický kolektiv Domu osvěty — Osvětlovač: Josef Horák
a Josef Oberreiter — Zvuk: Richard Just — Inscenice: Vlasta Pázlerová
Náповěda: Jaroslav Kordač — Maskér: Teodor Bacilek

Osoby a obsazení:

Dr. Tadeáš Ošinski	Josef Pospíšil
Anna, jeho snoubenka	Dana Žázová
Dr. Severín Machčevič	Alois Krupička
Roman Brož	Jan Pospíšil
Zoša, ošetřovatelka	Věra Toužimská
Petr Doubek	Bohumil Čihák
František Vělgos	Václav Sedláček
Václav Pěřala	Jiří Pelikán
Jana, ošetřovatelka	Alena Lukášková
Dr. Korgut	Josef Kožený
Klyšová	Berta Ohrensteinová

Přesvědčený socialista umělec nemůže mluvit jinak než tak, aby mu lid rozuměl, nemůže být ani jiným, než umělcem socialistickým, realistickým.

*Z referátu s. Jiřího Hendrycha,
na zasedání ÚV KSČ dne 13. června 1957.*

Divadelní soubor Domu osvěty J. K. Tyla v Kutné Hoře.

Divadelní soubor Domu osvěty J. K. Tyla v Kutné Hoře uvedl svou první hru dne 30. dubna 1955. Byla ji veselohra Oty Safránka „Kudy kam?“. Tuto veselohru sehrál soubor celkem čtyřikrát. V roce 1955 byly uvedeny ještě tyto premiéry: Ladislav Stroupežnický „Mikuláš Dačický z Heslova“ (t. j. Zvíkovský rarášek a Paní mincmistrová), Čechov „Námluvy“, Hašek „Dobrý voják Švejk“. Za rok 1955 bylo sehráno 18 představení, z toho 13 zájezdových. V roce 1956 bylo sehráno celkem 25 představení, z toho 13 zájezdových. Mimo to bylo uspořádáno 5 estrád a 3 literární pásma. V tomto roce byly nastudovány tyto hry: M. Matušíková „Kristina“, E. Bozděch „Dobrodruzi“ pohádka Milady Kalinové „Mluví pták, živá voda a tři zlaté jabloně“ a opereta J. Neubergra „Dovolená s Andělem“. V roce 1957 nacvičil soubor dosud 3 hry: soutěžní představení hry Jerzy Lutowského „Noční služba“, předvolební estrádu a konečně zájezdovou hru Ant. Hirše „Jen na lékařský předpis“.

Soubor hraje pravidelně jak v zimních, tak i v letních měsících. Od svého prvního představení až dosud uspořádal 65 vystoupení divadelních a estrádních. Každé představení je pravidelně po své premiéře hráno na zájezdech v obcích okresu. Soubor ovšem podnikl i řadu zájezdů mimo vlastní okres, na př. v roce 1956 do Vrútek na Slovensko, kde se zúčastnil slavnostního cyklu her Jonáše Záborského pořádaného tamním ZK Železničiarov Vrútky. Za poměrně krátkou dobu své existence účastnil se ještě mimo to již dvakrát Choceňských divadelních her, pořádaných ZK ČKD Choceň, Přehlídky ochotnického divadla v Ronově n. Doubr. a dvakrát cyklu Tylovy Kutné Hory. Uskutečnil řadu výměnných představení, jako na př. s Benešovem, Benátkami n. Jiz., Cáslaví a Kolínem.

Literatura a umění má velmi významné místo v ideologické sféře velkých společenských bojů naší doby. Právě proto je předmětem zájmu naší strany, která usiluje, aby umění sloužilo boji za komunismus, aby se aktivně účastnilo historického zápasu za osvobození člověka.

*Z referátu s. Jiřího Hendrycha,
na zasedání ÚV KSČ dne 13. června 1957.*

Úterý 13. srpna 1957

Městská spořitelna
V 8 hodin
Beseda s novináři

Sokolovna
V 9 hodin
POSUDEK POROTY A DISKUSE
o představení G. B. Shawa „Pygmalion“.

Vycházka
Ve 13.30 hodin
Údolím Olšavky za kronikou „U nás“. Sraz u divadla, vede profesor Vladimír Beran.

Park u pramenů
V 19.30 hodin
TANEČNÍ VEČER
Hraje hudba ZK TOS z Hronova

Středa 14. srpna v 15,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu hornictví — Důl Jan Šverma, Žalčěř

VEČER BERTOLDA BRECHTA

Pušky paní Carrarové

HRAJE STUDIO KRAJSKÉHO DOMU OSVĚTY KNV PRAHA

Režie: J. Martinec — Výprava: F. Čulík

Přeložila: J. Haasová — Zvuky: N. Ropek

Osoby a obsazení:

Matka	A. Rezáčová
Chlapec	I. Dvořák - G. Urban
Dělník	J. Švajcar
Padre	L. Lhota
Paní Perezová	Zd. Brennerová
Dívka	H. Meruňková
Raněný	G. Urban
	I. Dvořák
Hlas Radiogenerál	R. Moučka
Rybáři	J. Pfsister, N. Ropek
Rybářky	M. Hněvková, I. Techáková

Die Ausnahme und die Regel

(Výjimka a pravidlo)

HRAJE STUDIO MLÁDEŽE „NUSSKNACKER“

při Ústředním domě lidové tvořivosti v Lipsku — NDR

Režie: H. Fischer — Zvuk: Klotzsche — Hudba: Paul Dessau

Osoby a obsazení:

Kupec	K. F. Pauli
Průvodce	H. P. Otto
Nosič	H. Müller
Hospodský	G. Moebins
Soudce	W. Voigt
	Ch. Ossinsky
Žena nosiče	E. Schweda
1. policista	W. Dieke
1. přisedící	
2. policista	R. Müller
2. přisedící	

Bertold Brecht: „Prosíme vás výslovně: nechápejte to, co se neustále přihází, jako přirozené! Neboť nic nesmí být nazváno přirozené...“

Na loňském Jiráskově Hronově jsme přerušili svá jednání ohromení zprávou, že zemřel veliký německý básník Bertold Brecht. V okamžiku tichého vzpomínání si mnohý z nás slíbil, že v duchu nejpokrokovějších tradic našeho dělnického divadla, které Brechta hrálo a milovalo, je třeba, aby jeho dílo opět promluvílo k našemu obecnstvu.

Dnešní večer, v den prvního výročí Brechtovy smrti, připravený v úzké spolupráci s ochotnickými pracovníky z Německé demokratické republiky, má být první splátka dluhu, který všichni máme. Nebylo by v duchu Bertolda Brechta, vášnivého dialektického myslitele, kdyby tento večer byl jen pietní vzpomínkovou slavností. Má být podnětem k diskusi.

Soubor „Nussknacker“ z Lipska si vybral pro svou první inscenaci Brechtovy hry jeho „Lehrstück“ Ausnahme und Regel. V programu souboru a v 7. čísle „Ochotnického divadla“ se dočtete více o hře a záměru režiséra. Ale i tady budiž podtrženo, že si mladí němečtí ochotníci vybrali hru, se kterou pojedou i do západního Německa, protože je právě dnes třeba hovořit velmi hlasitě o kolonizátorech, kteří pro naftu páchnoucí krví, vraždí a ničí.

Studio KDO Praha bylo pověřeno nastudováním Brechtovy hry „Pušky paní Carrarové“ začátkem května, kdy se jasně rýsovala potřeba doplnit vhodnou hrou pohostinské vystoupení německých přátel, v době, kdy naše nejlepší soubory ještě soupeřily svými soutěžními inscenacemi o účast na XXVII. Jiráskově Hronově, a kdy by nemohly s dobrým svědomím převzít úkol — nastudovat hru, která sehrála nemalou úlohu v boji proti fašismu.

Středa 14. srpna 1957

Městská spořitelna

V 8 hodin

Beseda s novináři

Sokolovna

V 9 hodin

POSUDEK POROTY A DISKUSE

o představení J. Lutowského „Noční služba“.

Divadelní beseda „Malé jevištní formy“.

Úvodní slovo — Václav Dvořák, pracovník ÚDLUT Praha

Vycházka

Ve 13,30 hodin

Havlovického cestou do Stroužného. Sraz u divadla, vede prof. V. Beran.

Přírodní divadlo za n. p. Kovotex

Ve 20 hodin

Filmové představení

„Armádní divadlo v Martině“

„Již nikdy, kamarádi!“

Park u pramenů

V 19,30 hodin

TANEČNÍ VEČER

Hraje hudba ZK TOS z Hronova

Čtvrtek 15. srpna v 15,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu železnic — ČSD Hradec Králové, stanice

Okresní divadelní sbor při KP - LUT, Hradec Králové

DRAMATIC. SOUBOR MÁJ ZK SVAZU ZAMĚSTNANCŮ ŽELEZNIC, PRAHA

A. Arbuzov:

DŮM NA PŘEDMĚSTÍ

Drama o 4 dějstvích

Režie a scéna: A. Němeček — F. Mikeš

Osoby a obsazení:

Věra Petrovna Ivanovová	K. Ježková
Ljuba Petrovna Ivanovová	H. Rajská
Naděžda Petrovna Ivanovová	K. Synková
Gavrilová Lena	M. Karetová V. Nováková
Marusja	L. Bedrnová E. Rytinová
Korobejnikov Donat Alexejevič	V. Vrbovský Vl. Mölzer
Aljoša Kustov	J. Cimický R. Černý
Zeňa Šeremet	K. Brožek
Viktor Smagin	L. Hrabánek
Danila	V. Dušek

Děje se v létě, na podzim a v zimě roku 1941 na předměstí Moskvy.

Dramatický soubor MÁJ ZK svazu zaměstnanců železnic, Praha.

Dramatický soubor MÁJ byl založen při Krajské odborové radě v roce 1954, kdy také po prvé soutěžil. Umístil se tehdy hrou Howarda Fasta „Třicet stříbrných“ na druhém místě v krajském kole. Při změně soutěžního řádu byl soubor zařazen do kategorie B a za inscenace divadelních her J. K. Tyla „Oba šelmy“ a „Pražský uličník“ byl navržen do kategorie C.

Spisovatel A. Arbuzov s představitelkami sester Ivanovových z pražského souboru MÁJ.

Soubor vystupuje porůznu v rudých koutcích a závodních klubech na železnicích i v dopravě a absolvoval v předvolební agitaci na 60 vystoupení, včetně celovečerního představení „Večer patří Vám“. Soubor má 63 členů z různých pracovišť, kteří se pravidelně scházejí na schůzích a zkouškách.

Čtvrtek 15. srpna 1957

Městská spořitelna
V 8 hodin
Beseda s novináři

Sokolovna
V 9 hodin
POSUDEK POROTY A DISKUSE
Divadelní beseda „Dramatické dílo Bertolda Brechta“.
Úvodní slovo — Jan Grossman, dramaturg.

Vycházka
Ve 13.30 hodin
Za Jiráskovou povídkou „Na samotě“. Sraz u divadla, vede profesor Vladimír Beran.

Sokolovna
V 19 hodin
Beseda účastníků dálkového školení.

Park u pramenů
V 19.30 hodin
TANEČNÍ VEČER
Hraje hudba ZK TOS z Hronova

Pátek 16. srpna v 15,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu místního hospodářství — Pohorské cihelny, Náchod
Okresní divadelní sbor při DO v Náchodě

DIVADELNÍ ODBOR J. SKŘIVANA RK UNIVERSITNÍ KNIHOVNY, BRNO

Nazim Hikmet:

LEGENDA O LÁSCE

Dramatická báseň o 3 dějstvích (6 obrazech)

Přeložil: F. Šec — Režie: F. Palčík — Výprava: A. Vorel j. h. — Inspice: Jiřina Pernová
Sledování textu: Mila Tauberová — Výtvarník: Tomáš Hrdinka — Osvětlovač: Václav Müller

Zvuk - hudba: Otakar Blažek, Blažková

Přestávky: krátká po 2. obraze, hlavní po 5. obraze.

Osoby a obsazení:

Ferhad	Z. Frgala	Derviš	J. Kindl
Bechzad, jeho otec	L. Štěpán	Herold	F. Pelčík
Ešref	M. Suchý	Muž z Bagdadu	J. Klenský
Vezír	B. Liška	I. muž	I. Haška
Neznámý	F. Toman	Mechmene Banu, panovnice	M. Králová
Hvězdopavec	F. Doskočil	Širin, její sestra	O. Kroupová
Nejvyšší lékař	M. Tauber	Chúva	Z. Tomanová
Hlavní mistr	B. Olšina	Servinaz, otrokyně	N. Křiváková
		Žena s dítětem	T. Klešková

V posledním obraze hraji: Mladý topol
Zelezná hora
Černá palice
Lid
Smějící se granát
Smuteční vrba
Jitřenka
Tma
Palice
Slavík
Slunce

Děje se v Turecku.

Kostýmy: Divadelní služba, n. p., Praha.

Divadelní odbor Josefa Skřivana, ROH Universitní knihovny, Brno.

Soubor byl založen v r. 1954. Do šlitu si vzal jméno brněnského herce a režiséra Státního divadla, který byl umučen v Osvětimi. Za úkol si vzal sestavovat dramaturgický plán z her neznámých, kterých je mnoho v bohatých fondcích Universitní knihovny. Ve své dosavadní činnosti uvedl na scénu několik neznámých her: Ostrovskij „Schovanka“, Plautus „Aulularia nebo-li „Komedie o hrnci“, Grabbe „Don Juan“ a „Faust“ (obě naposled jmenované hry byly inscenovány jako československé premiéry). Za svůj dramaturgický plán byl odměněn v sezóně 1955/56 diplomem čestného uznání (KNV).

Soubor sehrál 53 představení, která zhlédlo na 21.500 diváků, několik ve formě akce kulturní brigády. Činnost souboru je však bohužel brzděna tím, že soubor nemá vlastní jeviště ani zku-

šebnu, a proto se musí zaměřovat především na zájezdy. Soubor pořádá také kulturní a recitační večery (na př. Večer Henrika Ibsena, Večer Fráni Šrámka).

Do dramaturgického plánu na sezónu 1956/57 byly zařazeny tyto hry: Grabbe „Don Juan“ a „Faust“, Hikmet „Legenda o lásce“, Gorkij „Zykovovi“ a hru „Mistr“ (přeložil kolektiv divadel. souboru Josefa Skřivana z angl. pramenů).

Do souboru přistoupilo během uplynulých tří let několik zkušených odborníků a ochotníků, kteří přispěli ke zvýšení umělecké úrovně souboru. Se souborem rovněž spolupracují profesionální umělci (jako prof. Rudolf Walter).

Soubor čítá celkem 79 členů, z toho třetinu tvoří zaměstnanci Universitní knihovny, druhou třetinu studující a zůstatek tvoří členové různých povolání.

Soubor považuje za svou čest, že se může účastnit celostátní hronovské divadelní přehlídky a vynasnaží se, aby hronovské diváky svým výkonem uspokojil.

Jména členů, vynikajících na pracovišti: Maděra Eduard, dělník - Toman František, úředník KUNZ - Tauber Miloslav, důstojník STB - Perna Eduard, knihovník UK - Hrdinka Tomáš, knihovník UK.

N. Hikmet „Legenda o lásce“
(RK Univ. knihovny, Brno)

Pátek 16. srpna 1957

Městská spořitelna

V 8 hodin

Bеседа s novinářy

Sokolovna

V 9 hodin

Divadelní beseda „O inscenaci sovětských her“

Úvodní slovo — zasl. umělec Frant. Vnouček, člen divadla D 34, Praha

POSUDEK POROTY A DISKUSE

o představení A. Arbuzova „Dům na předměstí“.

Autokarový zájezd

Ve 13.30 hodin

„Za Babičkou a idylou z Boušína“. Sraz u divadla, vede prof. V. Beran

Park u pramenů

V 19.30 hodin

TANEČNÍ VEČER

Hraje hudba ZK TOS z Hronova

Sobota 17. srpna v 15,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu chemie — Závody Zd. Nejedlého, Náchod
Okresní divadelní sbor při DO v Jaroměři

OSVETOVÁ BESEDA, OCHOTNÍCKÉ DIVADLO J. G. TAJOVSKÉHO
VE SVĚTOM JURE

Jozef Gregor Tajovský:

NOVÝ ŽIVOT

3 dejstva

Réžia: Karol Korček — Scéna Pavol Gábor a členovia súboru
Osvetľovač: Gustáv Busch — Inšpicient: Štefan Korček — Šepkár: Karol Jurčík
Techn. ved.: Jozef Fischer

Osoby a obsadenie:

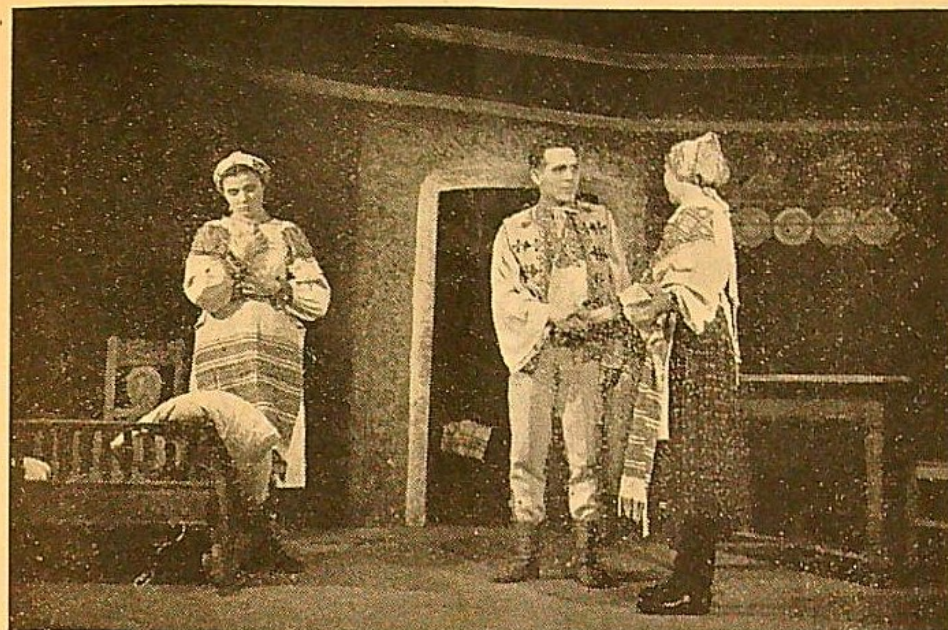
Matúš Jahoda	Michal Stránský	Muzikanti	Imrich Hupka
Kata, jeho žena	Rozína Jurčíková		František Kreba
Anička, ich dcéra	Gabriela Korčeková	Súsedky	Terezia Gschvenková
Barbora Chvojková	Mária Chrappová		Mária Baroková
Martin, jej syn	Ján Unger		Rozína Pucherová
Pišta Bučák	Ladislav Korček		Štefanie Rausová
Janko, paholok	Ladislav Hupka		Anna Lysá
Notár	Igor Lisý	Občania	Yvona Hupková
Posol	František Srna		Školastika Fialová
Zandári	Karol Zárecký		Mária Korčeková
	Štefan Korček		Mária Grausová
			Ignác Barok
			Jozef Janek
			Ladislav Fiala
			František Srna

Osvetová beseda, ochotnícke divadlo J. G. Tajovského ve Svätom Jure.

Ochotnícke divadlo vo Svätom Jure sa traduje už od prvých poprevratových rokov. No divadelný súbor, ako teraz pracuje, vznikol len v r. 1948. Pôvodne sa utvoril ako Divadelný súbor Miestneho odboru Matice slovenskej. Od r. 1951 bol Dramatickým súborom pri JRD a od 23. apríla 1953 je pri Osvetovej besede.

Za tento krátky čas svätajurskí ochotníci vykonali kus prospešnej práce a dosiahli pozoruhodné výsledky. Nacvičili 45 hier domácich i cudzích autorov, priemerne s piatimi reprízami. Časť týchto predstavení absolvovali pohostinky v iných obciach. Bohatá ochotnícka činnosť je zakotvená v živom záujme mladšie o divadlo. To sa prejavuje aj v tom, že Svätý Jur má 3 súbory. Prvý súbor má 39 dobrých a skúsených hercov. Ďalších 24 členov tvorí druhý súbor. Títo sú poväčšine mladší. Dáva sa im príležitosť oboznámiť sa s vážnou prácou na javisku. V treťom súbore sú najmladší. Je ich 40 a doteraz zahrli 8 rozprávok. Okrem divadelnej činnosti ochotníci vo Svätom Jure predvedli aj niekoľko kultúrno — zábavných večerov a v tomto roku z príležitosti III. sjazdu JRD a volieb do NV vydali jedno číslo živých novin.

V posledných troch rokoch súbor čestne obstál na celoslovenských prehliadkach ochotníckych divadiel. Z toho na XXV. jubilejnom Jiráskovom Hronove obsadil druhé miesto v skupine začínajúcich súborov. V poslednej sezóne svätajurskí ochotníci okrem Nového života zahrli Surovo drevo, Na chvoste, Inkognito a Kráľovna a 7 trpaslíkov.

J. G. Tajovský „Nový život“ (Osvetová beseda, Svätý Jur)

Úspechy by boli väčšie, keby pre divadelnú činnosť boli vo Svätom Jure vyhovujúce priestory. T. zv. mestská telocvičňa nezodpovedá ani najzákladnejším požiadavkám divadla, nie to ešte tak vyspelému súboru, ktorý je schopný hrať opravdu dobré divadlo. Všetci ochotníci budú považovať za svoj najväčší úspech, keď sa im podarí získať príslušné miesta na zaplánovanie a stavbu kultúrneho domu.

Sobota 17. srpna 1957

Městská spořitelna

V 8 hodin

Beseda s novináři

Sokolovna

V 9 hodin

POSUDEK POROTY A DISKUSE

o představení N. Hikmeta „Legenda o lásce“.

Vycházka

Ve 13,30 hodin

Za pašeráky kroniky „U nás“. Sraz u divadla, vede prof. V. Beran.

Přírodní divadlo za n. p. Kovotex

Ve 20 hodin

J. Štěpánek „Berounské koláče“,

hrají členové ZK MAJ a TOS.

Režie Josef Najman.

Filmové představení

ve 20,30 hod. Romeo a Julie.

Park u pramenů

V 19,30 hodin

TANEČNÍ VEČER

Hraje hudba ZK TOS z Hronova

Neděle 18. srpna ve 14,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu textíl - kůže — Tepna 01, Náchod
Okresní divadelní sbor při DO, Dobruška

DIVADELNÍ SOUBOR DOMU ARMÁDY, ČESKÉ BUDĚJOVICE

Voskovec + Werich:

BALADA Z HADRŮ

Hudba: Jaroslav Ježek

Divadlo o proklatém básníku Francois Villonovi ve dvou dílech o třinácti obrazech
Režie: Václav Roštlapil — Výprava: Vladimír Landa j. h. — Dirigent: Josef Beneda

Osoby a obsazení:

Francois Villon, student	Václav Mikuláš
Purkmistr, herec	Jiří Hájek
Filip Sermoise, nezaměstnaný	Jaroslav Kozelský
Královský Prévot	Ladislav Čepický
Georges	Radislav Nikodém
Johan	Dušan Grombířik
Hlídač	Jiří Ostermann
Nuzák	Alois Lapuník
Catherine du Vausselles	Markéta Jánská
Kateřina	Věra Šmakalová
Žebračka	Jaroslava Janoušková
Vykladačka	Jarmila Ouřadová
Šenkýřka - nezaměstnaná	

Dále účinkují členové divadelního kroužku DA

Prolog se odehrává v Praze roku 1935, vlastní děj hry v Paříži kolem roku 1455

Hlavní přestávka po 7. obraze

Divadelní soubor Domu armády v Českých Budějovicích.

Jsmo soubor opravdu mladý. Nejen tím, že nejstarším z nás není ještě třicet let, že věkový průměr souboru je solva dvaadvacet roku, nejen tím, že jako Divadlo Domu armády existujeme teprve od roku 1957, že inscenace Balady z hadrů je naší první inscenací. — Chceme být toho jména hodni i tím, že jsme si vybrali hru mladou, poetickou, jiskrnou a svěží, že chceme tento její žánr v plné míře na scéně rozehrát k radosti nejen své, ale hlavně k potěšení a radosti diváků.

Nemáme žádnou sáhodlouhou historii života souboru, snad leda tu, že se divadlo Domu armády zrodilo z úsilí útvarového divadelního souboru kpt Jaroše, který loni na celoarmádní soutěži vojenských divadelních souborů v Mariánských Lázních získal za inscenaci jednoaktové hry Vladimíra Semráda „Rozcestí“ čestné uznání, a z úsilí dalších jedinců, rozptýlených v několika útvarech českobudějovické posádky, kteří všichni pracovali na jednodušších inscenacích scének a jednoaktovek a od listopadu 1956 se pokoušeli o práci na celovečerní hře.

Mnoho členů našeho souboru pracuje v útvarových souborech nejrůznějších oborů LUT. Většina členů souboru je hybnou pákou útvar. kroužků, souborů a úderků, a tak předvolební kampaň, které se soubory zúčastňovaly, byla i pro náš soubor rušná. Na př. úderka, kterou vedl voják Jiří Ostermann (na loňské soutěži uměleckého přednesu XXVI. JH získala přednesem Štololova „Českého vojáka“ IV. cenu a v celoarmádní soutěži v Bratislavě druhé místo), vystoupila v předvolební kampani téměř stokrát. Lelošního ročníku AST, která byla součástí STM, se zúčastnilo 14 členů souboru v nejrůznějších uměleckých oborech, z nichž šest se proboujalo do nejvyššího kola STM v Ostravě, kde voják Jiří Ostermann za přednes monologu Ericha Kästnera Solo s neviditelným sborem získal druhé místo (první nebylo uděleno) a smyčcové trio členů naší hudby získalo třetí místo v soutěži instrumentálních skupin komorního charakteru. Představitel Georgese voj. Radislav Nikodém byl nedávno vyznamenán na shromáždění zaměstnanců pražského rozhlasu, kde je v civilu zaměstnan, odznakem Vzorého pracovníka ministerstva školství a kultury.

Jak často a pro koho hrajeme? Vojenskému souboru jistě přísluší, aby hrál nejvíce vojákům, hrajeme ovšem i civilnímu obyvatelstvu, hlavně v obcích jihočeského pohraničí. Od květnové premiéry hrajeme obvykle dvakrát týdně, s výjimkou přestávek, kdy jsme se připravovali na soutěž.

A plány do budoucna? Zatím ze všech návrhů, nápadů a porad je nejrealističtější pásmo poesie k Měsíci přátelství, z her snad další celovečerní, ale která z té řady připadajících v úvahu to při definitivním rozhodování vyhraje, zatím nevíme.

Některí z vojáků souboru na podzim ukončí vojenskou službu a vrátí se do civilního zaměstnání. Vráť se do civilních ochotnických souborů bohatší o zkušenosti z práce na Baladě ti, kteří před nástupem vojenské služby v divadelních souborech LUT pracovali. Vráť se však také ti, kteří se lásky k ochotnickému divadlu naučili na vojně, kteří se při práci na Baladě naučili milovat a vážit si divadelního umění, chápat je, naučili se mít z něho radost a rozumět mu.

A v tom je hlavní smysl existence našeho souboru a jeho hlavní poslání.

V + W „Balada z hadrů“ (DA České Budějovice)

Neděle 18. srpna 1957

Městská spořitelna

V 8 hodin

Beseda s novináři

Sokolovna

V 9 hodin

POSUDEK POROTY A DISKUSE

o představení J. G. Tajovského „Nový život“.

SETKÁNÍ MLÁDEŽE U PŘÍLEŽITOSTI XXVII. JIRÁSKOVA HRONOVA:

Program:

9,00 hod. Přivítání účastníků před nádražím.

10,00 hod. Prohlídka Hronova.

Beseda s delegáty VI. festivalu mládeže v Moskvě koná se v jídelně MAJ 01.

Beseda se zástupci divadelních svazáckých souborů o soutěži STM 1957/58 v sále „Na špici“ — Hronov III.

Beseda o kronice „U nás“ v sálku hudební školy v Hronově.

13,30 hod. Estráda mládežnických souborů — vystoupí vítězové ústředního kola STM.

16,00 hod. Divadelní představení N. Hikmeta „Legenda o lásce“
v přírodním divadle za n. p. Kovotex.

19,30 hod. Taneční veselice v parku u pramenů.

Závodní klub TOS,

V 8,30 hodin — Komenského náměstí

Dramaturgický seminář ochotníků Hradeckého kraje.

Autokarový zájezd

Ve 13,30 hodin

Po stopách „Temna“. Sraz u divadla, vede prof. Vladimír Beran.

Pondělí 19. srpna 1957

Městská spořitelna

V 8 hodin

Beseda s novináři

Sokolovna

V 9 hodin

POSUDEK POROTY A DISKUSE

o představení Voskovce a Wericha „Balada z hadrů“.

Autokarový zájezd

Ve 13,30 hodin

„Na Hvězdě Jiráskova mládí“. Sraz u divadla, vede prof. V. Beran.

Přírodní divadlo za n. p. Kovotex

V 19,30 hodin

Večer poesie: „Zpěvy staré Číny“.

Přeložil Vl. Mathesius, recitují členové OLK v Náchodě, režie L. Volný.

Park u pramenů

V 19,30 hodin

TANEČNÍ VEČER

Hraje hudba ZK TOS z Hronova

Jedním z rozhodujících kritérií umění vždy byl a je jeho ideový obsah, ani umění není neutrální ve velikém soupeření mezi socialistickou a buržoasní ideologií.

Z referátu s. Jiřího Hendrycha,
na zasedání ÚV KSČ dne 13. června 1957.

Úterý 20. srpna v 15,30 hodin

Patronát:

KV odborového svazu stát. orgánů — KNV Hradec Králové
Okresní divadelní sbor při DO, Dvůr Králové n. Lab.

DIVADELNÍ SOUBOR J. K. TYL, OSVĚTOVÉ BESEDY, ÚVALY

Ilija Prachař, laureát státní ceny:

DOMOV JE U NÁS

Hra z rodinného života o 3 dějstvích

Režie: Ada Morávek — Světlo: Václav Kocián — Představení řídí: Bedřich Zeman
Zvuk: Jiří Zeman — Text sleduje: Sylva Postránecká

Osoby a obsazení:

Antoš Bezděk	Antonín Novák
Johana, jeho žena	Božena Steinová
Božena,	Ing. Helena Fusková
Jožka,	Ing. Vladimír Kolomý
} jejich děti	
Bezděčka, Antošova matka	Marie Šemberová
Terinka, Jožkova žena	Marla Štichová
Cyril Kmínek, Boženin muž	Václav Zuzka
Martin Hélija	Jan Marek
Kača Hélijka	Vlasta Růžičková
Pepík	Jiří Šticha

Děje se v současné době na Moravském Slovácku
Po druhém dějství delší přestávka

Divadelní soubor J. K. Tyl, Osvětové besedy, Úvaly.

Divadelní tradice v Úvalech je již stoletá. Divadlo hrály různé spolky mimo svou hlavní činnost. První spolek, který byl ustanoven pouze k provádění divadelní činnosti byl „J. K. Tyl“, založený roku 1930. Tím byl také dán základ k vážné divadelní práci.

V roce 1948 stal se „J. K. Tyl“ součástí ZK ROH, n. p. Masný průmysl, Úvaly a v roce 1953 divadelním souborem Osvětové besedy, Úvaly.

V letošním roce probíhá tedy naše 27. divadelní sezóna. Za tuto dobu uvedl náš soubor 138 premiér v 360 představeních, z nichž mnohá na zájezdech. (Pardubice, Poděbrady, Kutná Hora, Praha, Rychnov n. Kn., Lysá n. Lab. a další). Z významnějších premiér uvádíme: J. K. Tyl „Strakonický dudák“, Čapek „Matka“, „Loupežník“, Jirásek „Otec“, Fast „Třicet stříbrných“, Gogol „Ženitba“, Gorkij „Vassa Železnovová“, Makarenko „Začínáme žít“, Majerová „Zpívající Čína“, „Siréna“, Shaw „Pygmalion“, Shakespeare „Večer tříkrálový“, Leonov „Vpád“, Neumann „Dina Mülheimová“, Lope de Vega „Ověř pramen“.

Repertoár souboru byl vždy sestavován odpovědně z klasických i současných her domácích i cizích tvůrců. Snažili jsme se i o průkopnickou dramaturgii, v čemž nám byla velkou pomocnicí národní umělkyně Marie Majerová, která nám světila k prvnímu provedení dramatisaci své knihy „Zpívající Čína“, kterou pro jeviště upravil režisér našeho souboru Ada Morávek. Také první provedení

I. Prachař „Domov je u nás“ (Osvětová beseda“ Úvaly)

„Sirény“ v nové dramatisaci nár. umělce E. F. Buriana bylo svěřeno našemu souboru. Obě díla měla v Úvalech celostátní premiéru.

Premiéru „Zpívající Čína“ byla přítomna početná delegace čínského velvyslanectví.

Za dobu svého trvání dosáhl náš soubor i jeho někteří členové několika cenných úspěchů. Přední členka našeho souboru s. Marie Raušová získala v celostátní soutěži LUT 1955 1. místo a zlatou medaili v kategorii uměleckého přednesu. U příležitosti 25letého trvání souboru bylo 12 členů odměněno čestným uznáním ONV v Českém Brodě a soudruzi Verner, Morávek a Raušová čestným uznáním KNV Praha za svou dosavadní kulturně osvětovou práci.

V roce 1951 vyšel z našich řad první podnět k vybudování Kulturního domu Marie Majerové v Úvalech, který dnes patří k předním kulturním střediskům Pražského kraje. Na jeho výstavbě odpracovali naši členové více než 4.000 brigádnických hodin. Kulturní dům má prostorné jeviště a zákulisí, orchestr, dva sály a další klubovní místnosti a byl vybudován nadšenou prací za morální i hmotné podpory naší rodačky národní umělkyně Marie Majerové.

V tomto novém prostředí snažíme se odpovědně pracovat a přispívat ke zvýšení kulturní úrovně pracujících své obce i okresu.

Úterý 20. srpna ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu potravin - Fruta, Nové Město n. Met.
Okresní divadelní sbor při DO v Trutnově

DIVADELNÝ SÚBOR ZK SOLIVARY V SOL'NEJ BANI

Ilija Prachař, laureát státní ceny:

DOMOV JE U NÁS

Hra o 3 dejstvách

Režisér: Štefan Sahul' — Výprava: M. Mařar a J. Gabáni

— Inšpicient: Milan Mařar — Zvuky: Jurař Kručay

Osoby a obsadenie:

Antoř Bezdek	Frantiřek Sedlák
Bezdeková	Anna Jajková
Johana	Elena Hlaváčová
Bořena	Viera Suchárová
Jořko	řtefan Ol'ha
Terinka	Marla Kmecová
Hélijka	L'udovít Horanský
Hélija	Jurař Źula
Cyril	Jaroslav Gabáni
Pepek	

Hlavná prestávka po prvom dejstve

Divadelný súbor ZK Solivary v Sol'nej Bani.

Súbor je niekoľkonásobným účastníkom krajských prehliadok. Doteraz sa mu však nepodarilo prebojovať na celoslovenskú prehliadku. Jeho sústavná činnosť pomohla členom súboru pravidelne zvyšovať úroveň predstavení a dnes sú ochotníci zo Sol'nej Bani jedným z najlepších súborov v Prešovskom kraji. Prvým súťažným predstavením tohto súboru bola „Matka“ od K. Čapka. Medzi tým inscenovali v Sol'nej Bani ešte hry pre deti (Ivasik Telesik a Skrytý talent).

Niektorí z členov súboru sú dobrými recitátormi. Z nich s. Ol'ha je niekoľkonásobným účastníkom Hviezdoslavovho Kubína a v r. 1956 sa prebojoval aj na celoštátnu prehliadku v Jiráskovom Hronove.

Vedúcim súboru je skúsený ochotnícky režisér Štefan Sahul'. Súbor navrhla porota do skupiny najvyspelejších súborov.

I. Prachař „Domov je u nás“ (ZK Solivary, Sol'ná Baňa)

Úterý 20. srpna 1957

Městská spořitelna

V 8 hodin

Beseda s novináři

Sokolovna

V 9 hodin

Divadelní beseda „Výtvarnictví na ochotnickém jevišti“.

Úvodní slovo — ing. arch. Miroslav Kouřil.

Vycházka

Ve 13,30 hodin

Bezděkovská pláň v kronice „U nás“.

Sraz u divadla, vede prof. Vladimír Beran.

Přírodní divadlo za n. p. Kovotex

Ve 20 hodin

Filmové představení

„Karnevalová noc“

Středa 21. srpna v 15,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu státního obchodu - RAJ, Náchod
Okresní divadelní sbor při DO v Rychnově nad Kněžnou

DIVADLO LIDOVÉ TVORBY ZK ČS. STÁTNÍCH LÁZNÍ, MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

G. Maupassant - Hochwälder:

KULIČKA

Hra o 5 obrazech

Režie: Hahn Jan — Návrh výpravy: Hahn Jan — Výprava: Ladislav Vít

Osoby a obsazení:

Hrabě Hubert de Breville	Dr Lender
Hraběnka de Breville	Pavličková
Carré Lamadon, továrník	Vít
Paní Carré Lamadon	Kovaříková
Loiseau, obchodník vínem	Jauris
Paní Loiseau	Slezáková
Elisa Rousselová	Kršáková
Louis, kočí	Bokr
Hostinský	Švoigr
Hostinská	Svobodová
Sestra Kristina	Hojdarová
Sestra Helena	Nechvátalová
Cornudet	Volešák

Divadlo lidové tvorby ZK Čs. státních lázní, Mariánské Lázně.

Soubor byl založen v Mariánských Lázních již v roce 1945 a představil se veřejnosti 17. prosince 1945 pásmem poesie a prózy nazvaném „Osvobozené písně“. Jeho repertoar se rozšiřoval tak, že bylo možno uzavřít smlouvu s lázeňskou komisí v Mariánských Lázních o pronájmu divadelní budovy na rok 1946. V tomto roce DLT sehrálo 57 divadelních představení ke spokojenosti všech návštěvníků i pronajimatele divadla, který tuto skutečnost vyjádřil diplomem a slovy... „že Divadlo lidové tvorby se zasloužilo o povznesení kulturního života v Mariánských Lázních“.

Hry, které byly sehrány: Quayana, Pygmalion, Věc Makropolis, Zenitba, Maturita, Anna Christie, Dům dony Bernardy, Večer tříkrálový, Přátelství, Otec, Vojnarka, Naši furianti, Jeho urozenost měšťák, Paní mincmistrová, Zvíkovský rarášek, Lhář, Dům u doktorů, Sto dukátů za Juana a jiné.

V r. 1948 již pravidelně začalo dojíždět do Mariánských Lázní KOD Karlovy Vary, takže těžiště se přesunulo na tuto stálou scénu a náš soubor zajíždí nyní do míst, kde KOD nemá možnost uspořádat představení. Soubor studuje svá představení v zimních měsících, neb letní sezóna v Mariánských Lázních nás zavazuje k tomu, abychom hráli hlavně v této době. Soubor sehrál v okolí Mariánských Lázní několik představení v době předvolební a u příležitosti slavnostního zasedání nově zvolených zástupců NF.

Několik členů souboru bylo angažováno stálými divadly, několik jich přestoupilo k druhému souboru v Mariánských Lázních, který byl nově založen. I tento soubor se kvalifikoval do Národní přehlídky v Ostrově, takže lze říci, že práce souboru přináší kladné výsledky i na úseku zkvalitnění práce kulturních pracovníků.

Středa 21. srpna 1957

Městská spořitelna

V 8 hodin

Beseda s novináři

Sokolovna

V 9 hodin

POSUDEK POROTY A DISKUSE

o představení „Domov je u nás“.

Autokarový zájezd

Ve 13.30 hodin

Za odkazem Jiráskových „Skal“.

Sraz u divadla, vede prof. Vladimír Beran.

Sokolovna

Ve 14 hodin

Recitační soutěž krajských vítězů soutěže ROH.

Park u pramenů

V 19.30 hodin

TANEČNÍ VEČER

Hraje hudba ZK TOS z Hronova

Čtvrtek 22. srpna v 15,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu strojírenství - TOS Hrenov
Okresní divadelní sbor při DO v Žamberku

DRAMATICKÉ SDRUŽENÍ TYL OSVĚTOVÉ BESEDY, ČELÁKOVICE

Alois Jirásek:

VOJNARKA

Drama o 4 dějstvích

Režie: Vladimír Petrůj — Výprava: zapůjčeno KOD v Hradci Králové — Osvětlovač: Josef Bartoš
Zvukař: František Wieser — Inspice: Josef Šrámek a Ota Juranka — Napověda: Hana Wieserová

Osoby a obsazení:

Madlena Vojnarová, selka	Jarka Juranková
Janík, její pětiletý syn	Jindřich Pospíšil ml.
Jakub Vojnar, strýc a poručík	Jan Hlavica
Antonín Havel	Jiří Hanžlík
Jeho matka	Marie Krečmerová
Jan Hruška, zpěvák	Jindřich Pospíšil st.
Bětka, děvečka u Vojnarů	Marla Krečmerová
Martin, pohůnek u Vojnarů	František Hochman
Drtina, muzikant	Jaroslav Kratochvíl
Brožek, muzikant	Josef Hanžlík
Hospodská	Magda Šrámková
Marjánka, její dcera	Dagmar Vašková

Vesnický lid

Dramatické sdružení Tyl Osvětové besedy, Čelákovice.

Soubor byl založen v r. 1944, když před tím již po dva roky vyvíjel činnost jako odbor Pěveckého spolku J. K. Tyl, Čelákovice. Přes velmi neutěšené poměry v době okupace, dovedl soustředil na sebe veškerou kulturní práci svého města. Nebál se šířit české slovo a jeviště a hrál, i když přes plakáty byly vyvěšeny přelepky, že pro zákaz hraní českých divadelních představení, se představení nekoná. V Čelákovici se hrálo divadlo již v letech 1880, ale až do založení D. S. Tyl, byla tato kulturně osvětová práce konána pouze nahodile, bez jakéhokoliv plánu a systému. Teprve vznik sdružení vytvořil předpoklady pro pravidelnou, plánovanou činnost, která je udržována s několika přestávkami až do dnešního dne.

V r. 1950 se celý kolektiv sdružení zapojil do výstavby prozatímního domu v Čelákovici, který je sice velmi nedostačujícím provisoriem, ale přece jen poměrným zlepšením proti dřívějšímu stavu. V r. 1955 zvítězil soubor v okresní soutěži LUT hrou W. Shakespeara „Večer tříkrálový“ a současně byl zařazen mezi nejlepší soubory Pražského kraje. V příštím roce 1956 se umístil hrou M. Gorkého „Vassa Železnovová“ na 5. místě mezi nejlepšími soubory Pražského kraje a byl jmenován náhradníkem pro Národní přehlídku 1956. Svým letošním prvním soutěžním představením hry Howarda Fastu „Třicet stříbrných“ zvítězil mezi všemi soubory Pražského kraje a toto umístění si udržel spolu s úvalským souborem i po sehrání druhého soutěžního představení Jiráskovy hry „Vojnarka“. Na základě tohoto hodnocení a naprosto vyrovnané práce byl zařazen soubor mezi účastníky Národní přehlídky v Kutné Hoře, kde sehrál 11. května 1957 Faustovu hru „Třicet stříbrných“.

Pro posouzení práce souboru je potřeba vědět, že hraje v naprosto primitivních podmínkách a bohužel bez velké přízně místního obyvatelstva, které má přirozený sklon k návštěvě pražských divadel. Soubor je naproti tomu vítaným a pravidelným hostem „Divadelních červenců“ v Lysé n. Lab., kde si svou svědomitou prací získal značný okruh svých diváků. Soubor se účastní všech významných veřejných akcí v místě, zajíždí do svého okolí, kde hrává své inscenace v Touženi,

Jirnech, Brandýse n. L., Staré Boleslavi a pod. Jeho členové se účastní v okresních porotách soutěže LUT hodnocení souborů skupiny B a A.

Repertoír souboru dokazuje cílevědomou snahu, aby se divadlo stalo výchovným prostředkem našeho lidu. Jen namátkou vybíráme: Makarenko „Začínáme žít“, Gogol „Ženitba“, Shaw „Živnost paní Warrenové“, Mrs. Tlikové „Maryša“, Capek „Matka“, Zápotocký „Vstanou noví bojovníci“, Shakespeara „Večer tříkrálový“, J. Vrchlický „Noc na Karlštejně“, Macháček „Zenichové“, Drda „Hrátky s čertem“, Tyl „Strakonický dudák“, Gorkij „Vassa Železnovová“, Fast „Třicet stříbrných“, Jirásek „Vojnarka a jiné.

Al. Jirásek „Vojnarka“ (Osvětová beseda, Čelákovice)

Čtvrtek 22. srpna 1957

Městská spořitelna

V 8 hodin

Beseda s novináři

Sokolovna

V 8,30 hodin

Beseda s pracovníky ČDLJ o vydávání repertoíru.

Výcházka

Ve 13,30 hodin

„Bojiště z r. 1866 na Brance v díle Jiráskově“.

Sraz u divadla, vede prof. Vladimír Beran.

Sokolovna

Ve 14 hodin

Recitační soutěž krajských vítězů soutěže ROH.

Park u pramenů

V 19,30 hodin

TANEČNÍ VEČER

Hraje hudba ZK TOS z Hronova

Pátek 23. srpna v 15,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odbořového svazu textil - kůže - Tíba, Dvůr Králové n. Lab.

Okresní divadelní sbor při DO v Novém Bydžově

DIVADELNÍ ODBOR ZK SVIT, N. P., GOTTWALDOV

Maxim Gorkij:

VASSA ŽELEZNOVÁ

Hra o 3 dějstvích

Přeložil: Bohumil Mathesius

Osoby a obsazení:

Vassa Železnová	Emilie Půlpytllová
Sergěj Petrovič Železnov	Miloš Kadlec
Prochor Borisovič Chrapov	Karel Půlpytel
Natalja	Jana Kodovská
Ljudmila	Zdena Stašová
Rašel	Věra Matoušková
Anna Onošková	Věra Baláková
Melnikov	Jiří Bystřina
Jevgenij	Jan Beneš
Gurij Krotkij	Vladimír Chlopčik
Líza	Jiřina Petrů
Polja	Jiřina Hubíková
Pjaterkin	Jiří Skřivánek

Divadelní odbor ZK SVIT, n. p., Gottwaldov.

Soubor byl založen v r. 1949. Nemá vlastního jeviště a jeho činnost je zaměřena ve větší míře na patronátní vesnice n. p. Svit. Soubor nastuduje ročně 2—3 hry a hraje skoro každou sobotu mimo letní období.

V uplynulé sezóně nastudoval divadelní hry: Fr. Schiller „Úklady a láska“, A. Fredro „Dámy a husaři“, M. Gorkij „Vassa Železnová“. V r. 1956 byl zařazen s inscenací divadelní hry F. Schillera „Úklady a láska“ do krajské přehlídky divadelní soubor (sk. B) v Luhačovicích, kde se probojoval do skupiny C nejvyspělejších souborů.

Jistě je velkým úspěchem pro celý soubor, že v letošní soutěži se umístil v krajské soutěži na I. místě a byl navržen do Národní přehlídky v Krnově a je jedním z účastníků XXVII. Jiráskova Hronova.

Členové souboru: s. Půlpytllová, Půlpytl, Chlopčik a Skřivánek jsou členy okresního poradního sboru pro divadlo a současně porotci pro skupinu A v uvedeném okrese. Jednotliví členové souboru spolupracují v závodním rozhlasu, filmovém a loutkářském kroužku a při různých akcích, které pořádá ZK Svit. Členka souboru s. Věra Matoušková byla doporučena ministerstvem školství a kultury spolu s ÚDLT a zúčastnila se Světového festivalu mládeže v Moskvě. V uplynulé sezóně byli krajskou porotou navrženi a odměněni za herecké výkony s. Emilie Půlpytllová v roli Vassy Železnové, s. Miloš Kadlec v roli Železnova a s. Jiří Skřivánek za režii hry „Dámy a husaři“.

Do příští sezóny připravuje soubor pohádku pro děti, jednu hru z české klasiky a jednu hru současnou.

M. Gorkij „Vassa Železnová“
(ZK Svit Gottwaldov)

Pátek 23. srpna 1957

Městská spořitelna
V 8 hodin

BESEDA S NOVINÁŘI

Sokolovna

V 9 hodin

Divadelní beseda „Dramatický odkaz M. A. Jiráka“.

Úvodní slovo Dr. Klementina Rektorisová, docent. div. fakulty AMU.

Ve 14 hodin

POUTĚ KE HROBU MISTRA A. JIRÁKA.

Sokolovna

V 15 hodin

Recitační soutěž krajských vítězů soutěže ROH.

Sobota 24. srpna v 15,30 a ve 20 hodin

Patronát:

KV odborového svazu stavby - Pozemní stavby, Hradec Králové.

Závěr soutěže ROH

Večer uměleckého přednesu poesie, prózy a satiry

Vystoupí vítězové soutěže ROH.

PANOPTIKUM ZASAHUJE — Vojenská škola Jana Žižky, Moravská Třebová

VYHLAŠENÍ VÍTEZŮ — zakončení XXVII. Jiráskova Hronova zástupcem ÚRO.

Sobota 24. srpna 1957

Městská spořitelna

V 8 hodin

Beseda s novináři

Sokolovna

V 9 hodin

POSUDEK POROTY A DISKUSE

o představení M. Gorkého „Vassa Železnovova“.

Vycházka

Ve 13,30 hodin

Po stopách Havlovického dolování na Hronovsku.
Sraz u divadla, vede prof. Vladimír Beran.

Přírodní divadlo za n. p. Kovotex

Ve 20 hodin

Filmové představení

W. Shakespeare „Večer tříkrálový“.

Park u pramenů

V 19,30 hodin

TANEČNÍ VEČER

Hraje hudba ZK TOS z Hronova

Nejvěrnější účastníci Jiráskových Hronovů.

Palí mezi ně s. Knobloch ze Světlé n. Sáz., který se dosud zúčastnil všech Jiráskových Hronovů. Náš obrázek ho zachycuje při loňském Jiráskově Hronovu společně s dalším věrným Hronovanem s. prof. A. M. Brousem a zasloužilou ocholnicí Marií Fuchsovou z Hronova, která před krátkým časem oslavila své 60. výročí ocholnické činnosti.

Národní umělec Josef Čapek

Josef Čapek se narodil v Hronově před sedmdesáti lety — 25. března 1887 a jeho dílo je dnes pro nás kusem velké historie výboje české moderní výtvarnosti. Svůj život začal jako dělník, ale touha po umění změnila jeho další životní cestu. Poučím studii v Praze a zejména cestami do zahraničí, které se dotkly jeho intelektuální a smyslové citlivosti, tvoří a buduje svoje dílo na dobové základně a formulacích kubismu. I on pocítil, že výhradní výtvarná intelektuálnost, jak ji přinášela jedna větev tehdejšího vývoje malby, ochuzuje smyslovost současného člověka. K třicátým létům nabývá osvobodivé jistoty umělecké a filosofické a obrací se k českému člověku a jeho zemi — k jistotě a lásce svého života. Uvedl svým dílem do dějin všechny ty muže a ženy, děti i staré, jejichž život je tak nerozlučně spjat s českou přírodou, zrovna tak jako ty, jejichž osudem se stalo město. Smyslovost se spojovala s básnivostí při pohledu na všední a přece tak sváteční chvíle člověka.

Citlivý k sobě a lidem, poznal nebezpečí fašismu, které hrozilo zničit všechno co tak miloval. Bojoval — karikaturami, cyklem Touha a zejména cyklem Oheň, který byl svým gestem ženy nad hořícím domovem zapřísahající výzvou ke konečnému odporu. Josef Čapek naplnil do důsledků své poznání sounáležitosti k jiným, ke společnosti. Ve věznicích, koncentračních táborech, svou smrtí r. 1945.

Dílo tu zůstalo jako jeho vítězství umělecké a lidské, jako dílo moderní a české, v každé své chvíli opravdové a poctivé, a proto tak srozumitelné.

Dr Jan Baleka.

E 552 mult